

ΣΤΕ 48/2020 [ΝΟΜΙΜΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΓΙΑ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗΣ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΟΝ ΑΙΓΙΑΛΟ]

Περίληψη

- Προβάλλεται παραδεκτώς και είναι εξεταστέος κατ' ουσία ο λόγος έφεσης, κατά τον οποίο, ενόψει της γενικής αρχής της αμεροληψίας των οργάνων της Διοίκησης, όπως η γενική αρχή αυτή αποτυπώνεται πλέον στο άρθρο 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και ερμηνεύεται σε σχέση με τις διατάξεις της ΥΑ 44353/1812/19.7.1983 Υπουργικής Απόφασης (βλ. ΣτΕ 3122/1988), δεν επιτρέπεται το όργανο που κατά την ανωτέρω Υπουργική Απόφαση αποφαινεται επί των αντιρρήσεων του ενδιαφερομένου (Προϊστάμενος της Πολεοδομίας) να συμπίπτει με το όργανο που εκδίδει την πράξη που προσβάλλεται με αντιρρήσεις (διαταγή κατεδάφισης περίφραξης που εμποδίζει την πρόσβαση στην ακτή), έσφαλε δε το δικάσαν εφετείο δεχόμενο τα αντίθετα, κατόπιν εξετάσεως της συμφωνίας των διατάξεων της ως άνω Υπουργικής απόφασης αποκλειστικά με βάση τις διατάξεις του άρθρου 25 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας περί ενδικοφανούς προσφυγής.

Όπως γίνεται δεκτό κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 7 του ΚΔΔ, στο οποίο αποτυπώνεται η γενική αρχή της αμεροληψίας των οργάνων της Διοίκησης, τα διοικητικά όργανα δεν παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης, όχι μόνο στις προαναφερόμενες, ρητώς καθοριζόμενες περιπτώσεις αλλά και γενικότερα, όταν είναι δυνατόν να δημιουργηθεί ευλόγως η υπόνοια ότι έχουν ήδη σχηματισμένα και συνεπώς προειλημμένα γνώμη για την υπόθεση, οπότε παύουν να είναι "ουδέτεροι" ως προς αυτήν. Όμως, τέτοια υπόνοια μεροληψίας δεν δημιουργείται από μόνη την έκφραση της γνώμης του διοικητικού οργάνου κατά την άσκηση των καθηκόντων του ή από τη λήψη απόφασης εκ μέρους του, ιδίως όταν η γνώμη ή απόφαση διατυπώνεται επί τη βάσει αντικειμενικών (τεχνικών ή επιστημονικών) δεδομένων και χωρίς τη συνεκτίμηση ή την αξιολόγηση της υποκειμενικής κατάστασης του διοικουμένου. Τούτο ισχύει και στις περιπτώσεις διατύπωσης κρίσης από το ίδιο όργανο στο πλαίσιο δυο βαθμών διοικητικής κρίσης, εφόσον η σχετική αρμοδιότητα του οργάνου ορίζεται ρητώς ή συνάγεται από τις οικείες διατάξεις, οπότε η απόκλιση από τη γενική αρχή της απαγόρευσης σύμπτωσης του ελέγχοντος οργάνου με το ελεγχόμενο, ως αφορώσα σε διοικητικό και όχι σε δικαστικό όργανο, δεν αντίκειται ούτε στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος, ούτε στο άρθρο 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου (ΕΣΔΑ), αλλά ούτε και προς τα άρθρα 4 παρ. 1 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος.

Εξάλλου, ούτε στο προαναφερόμενο άρθρο 7, ούτε στο άρθρο 25 παρ. 1-2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που ρυθμίζει την αρμοδιότητα του προβλεπόμενου από τις

οικείες διατάξεις διοικητικού οργάνου να αποφαινεται επί ενδικοφανούς προσφυγής, περιλήφθηκε ρητώς λόγος εξαίρεσης από τη λήψη απόφασης ως δευτεροβάθμιου μονομελούς διοικητικού οργάνου ή από τη συμμετοχή του στη σύνθεση δευτεροβάθμιου συλλογικού οργάνου, προσώπου, για μόνο το λόγο ότι αυτό είχε εκδώσει την υποκείμενη στην ενδικοφανή διαδικασία πράξη ως μονομελές διοικητικό όργανο (ή είχε συμμετάσχει στο πρωτοβάθμιο συλλογικό όργανο). Ομοίως, στις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 9 του ν. 1599/1986 (Α' 75), οι οποίες, ως ειδικές, εξακολουθούν να ισχύουν και μετά τη θέση σε ισχύ του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ορίζεται ρητώς ότι, όταν προβλέπονται δύο βαθμοί ουσιαστικής κρίσης της υπόθεσης, δεν επηρεάζεται η νομιμότητα της σύνθεσης συλλογικού οργάνου ούτε προκαλείται ακυρότητα των εκδιδόμενων πράξεων από τη συμμετοχή ως μέλους δευτεροβάθμιου συλλογικού οργάνου, προσώπου που είχε μετάσχει στο πρωτοβάθμιο συλλογικό όργανο.

Υπό το καθεστώς του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η άσκηση της αρμοδιότητας απόφασης επί ενδικοφανούς προσφυγής από το ίδιο όργανο που εξέδωσε την ελεγχόμενη πράξη, δεν γεννά, από μόνη της, υπόνοια μεροληψίας, εφόσον παρίσταται ως αναγκαία συνέπεια της εφαρμογής αναγκαίων και συναφών με την ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας κανόνων περί αρμοδιότητας που διέπουν την οργάνωση της συγκεκριμένης Υπηρεσίας. Στην προκειμένη δε περίπτωση, οι εφαρμοστέες διατάξεις ορίζουν ρητώς και ευλόγως τον Προϊστάμενο της Πολεοδομίας ως αρμόδιο όργανο να αποφανθεί επί των αντιρρήσεων που υποβάλλονται κατά των αποφάσεων της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας περί κατεδάφισης των περιφράξεων που εμποδίζουν την πρόσβαση προς τις ακτές, εφόσον το εν προκειμένω κρίσιμο ζήτημα ανάγεται κατ' εξοχήν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας του. Οι εν λόγω αποφάσεις κατεδάφισης εκδίδονται, σε πρώτο και δεύτερο βαθμό, κατ' εφαρμογή των αντικειμενικών κριτηρίων (περί μήκους περίφραξης, τηρούμενων αποστάσεων, μορφολογίας του εδάφους κλπ.) που τίθενται με Υπουργική Απόφαση, ελέγχονται δε δικαστικώς με βάση την αιτιολογία που παρέχουν όσον αφορά στην πλήρωση των εν λόγω αντικειμενικών κριτηρίων, χωρίς να ασκεί επιρροή το πρόσωπο του κατασκευαστή της περίφραξης ή του αποφασίζοντος οργάνου.

Από το γεγονός ότι ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Νέας Προποντίδας Χαλκιδικής διέταξε την κατεδάφιση παράνομης περίφραξης και αποφάνθηκε στη συνέχεια επί των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν κατά της διαταγής αυτής, κατ' ενάσκηση της νόμιμης αρμοδιότητάς του, δεν γεννώνται υπόνοιες μεροληψίας σε βάρος του, που θα δικαιολογούσαν αντικειμενικώς και χωρίς την επίκληση ειδικότερων ισχυρισμών ως προς τη συνδρομή λόγων μεροληψίας στο πρόσωπό του, την εξαίρεση του, κατά το άρθρο 7 πάρ. 2 του ΚΔΔ, από τη λήψη απόφασης επί των υποβληθεισών αντιρρήσεων. Επομένως, ο σχετικώς προβαλλόμενος λόγος έφεσης είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί. Περαιτέρω, εφόσον δεν προβάλλονται άλλοι λόγοι έφεσης κατά των λοιπών κρίσεων της εκκαλούμενης

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη
<https://nomosphysis.org.gr>

απόφασης, αναφορικά με την ουσιαστική νομιμότητα της προσβαλλόμενης διαταγής κατεδάφισης, η κρινόμενη έφεση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της ως αβάσιμη.

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος

Εισηγητής: Θ. Ζιάμου

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.